

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2026. Issue 3

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIGA MA'LUMOTLARNI TEZKOR O'RGATISH METODIKASI

Usmonova Odinaxon Sobirovna

Farg'ona davlat universiteti boshlang'ich ta'lim uslubiyoti kafedrası o'qituvchisi,
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya: Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilariga ma'lumotlarni tezkor o'rgatish metodikasi tahlil qilinadi. Ta'lim jarayonida tezkor o'rgatishning mohiyati, psixologik xususiyatlar, samarali pedagogik texnologiyalar, vizualizatsiya va interaktiv metodlar asosida o'quvchilarning bilimni mustahkamlash usullari o'rganiladi. Maqolada shuningdek, amaliy misollar, taktikalar va o'quv jarayonida qo'llanilishi mumkin bo'lgan strategiyalar keltiriladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, tezkor o'rgatish, vizualizatsiya, interaktiv metodlar, pedagogik texnologiyalar, ma'lumotni mustahkamlash.

Boshlang'ich sinf davri o'quvchilari uchun ta'lim jarayoni ayniqsa muhim hisoblanadi, chunki bu davrda bolaning e'tiborini jamlash, tez eslab qolish va mantiqiy fikrlash ko'nikmalari shakllanadi [1]. Shu sababli, o'quvchilarga ma'lumotlarni qisqa vaqt ichida samarali o'rgatish usullari pedagogik amaliyotda dolzarb masalalardan biridir. Tezkor o'rgatish metodikasi – o'quvchilarning diqqatini jalb qiladigan, qisqa muddatda bilimni eslab qolishga yordam beradigan pedagogik texnologiyalar majmuasidir. Bu metodika psixologik, didaktik va interaktiv usullarni o'zida mujassamlashtiradi. Boshlang'ich sinf davri o'quvchilari uchun ta'lim jarayoni ayniqsa muhim hisoblanadi, chunki bu davrda bolaning e'tiborini jamlash, tez eslab qolish va mantiqiy fikrlash ko'nikmalari shakllanadi¹. Shu sababli, o'quvchilarga ma'lumotlarni qisqa vaqt ichida samarali o'rgatish usullari pedagogik amaliyotda dolzarb masalalardan biridir. Tezkor o'rgatish metodikasi – o'quvchilarning diqqatini jalb qiladigan, qisqa muddatda bilimni eslab qolishga yordam beradigan pedagogik texnologiyalar majmuasidir. Bu metodika psixologik, didaktik va interaktiv usullarni o'zida mujassamlashtiradi.[2]

Tezkor o'rgatish metodikasining nazariy asoslari. Tezkor o'rgatish metodikasi bir nechta nazariy asosga tayanadi:

1. Kognitiv psixologiya tamoyillari: Bolalarning diqqat doirasi va ma'lumotni qabul qilish xususiyatlari o'rganiladi [3]. Tezkor o'rgatish qisqa bloklar va vizual materiallar yordamida diqqatni saqlashga imkon beradi.
2. Vizual o'rgatish nazariyasi: Ma'lumotni rasm, diagramma va rangli ko'rsatkichlar orqali etkazish tezroq eslab qolishga yordam beradi.
3. Multimodal yondashuv: Vizual, audial va kinestetik metodlarni integratsiyalash orqali o'quvchilarning turli xotira turlaridan samarali foydalanish mumkin.
4. Mnemotexnika tamoyillari: Ma'lumotni vizual va kinestetik vositalar orqali mustahkamlash, xotira va tez eslab qolishni oshirishda samarali hisoblanadi[4].

Tezkor o'rgatish metodlarining turlari.

- Vizual metod: Rangli diagramma, infografika, rasm va kartochkalar yordamida o'rgatish. Masalan, matematikada geometrik shakllar rangli kartochkalar yordamida taqdim etiladi.

-Audial metod: She'rlar, qo'shiqlar, ritmik matnlar orqali ma'lumotni tez yodlash. Masalan, sonlar yoki harflarni qo'shiq orqali eslab qolish

- Kinestetik metod: Harakat, qo'l ishlari va o'yinlar yordamida o'rgatish. Masalan, raqamlarni havoda qo'l bilan chizish yoki harakatlar orqali ifodalash.

- Integratsiyalangan metod:Vizual, audial va kinestetik metodlarni birlashtirish. Masalan, har bir sonni kartochka bilan ko'rsatish, qo'shiq aytish va harakat bilan ifodalash.

3. Tezkor o'rgatish jarayonining bosqichlari

1. Diqqatni jalb qilish: Qiziqarli savol yoki voqea bilan boshlash.
2. Yangi ma'lumotni taqdim etish: Vizual, audial va kinestetik usullar bilan ma'lumotni yetkazish.
3. Amaliy mashqlar va mustahkamlash: Kichik topshiriqlar, guruh ishlari, o'yinlar.
4. Qisqa takrorlash: O'quvchilarning o'zaro faoliyatini ta'minlash.
5. Baholash va xulosa: Oddiy savollar, mini-testlar, loyiha ishlari orqali o'rganganlarni mustahkamlash.

Vizual: Rangli kartochkalar yordamida sonlarni ko'rsatish. Audial: Sonlarni qo'shiq shaklida aytish. Kinestetik: Har bir sonni qo'l harakati bilan ifodalash. Integratsiya: Kartochka + qo'shiq + harakat orqali o'rganish. O'qituvchi son ko'rsatadi, o'quvchilar esa havoda raqam shaklida chizadi. Tezkor o'rgatishning pedagogik afzalliklari shundan iboratki Ma'lumotni qisqa muddatda eslab qolish imkonini beradi, o'quvchilarning diqqatini samarali jalb qiladi, mustahkam bilim va ko'nikmalarni shakllantiradi., o'quvchilarda qiziqish va faollikni oshiradi, guruh va individual ishlarda samarali qo'llanilishi mumkin. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ma'lumotlarni tezkor o'rgatish metodikasi – samarali va interaktiv pedagogik yondashuvdir. Ushbu metodika vizual, audial va kinestetik metodlar asosida o'quvchilarning bilimini tez va mustahkam shakllantiradi. Ta'lim jarayonida metodikaning qo'llanilishi o'quvchilarning o'zaro faoliyatini oshiradi, diqqatini jalb qiladi va o'rganishni qiziqarli qiladi. Shu sababli, pedagoglar bu metodikani dasturiy va amaliy mashg'ulotlarda keng qo'llashlari tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bajburina, R.Z., & Galieva, D.A. (2018). *Anglijskij yazyk dlya kursantov obrazovatel'nyh uchrezhdenij MVD Rossii*. Moskva: DGSK MVD Rossii.
2. Leont'yeva, L.N. (2023). Mnemotexnika kak effektivnaya pedagogicheskaya texnologiya v izuchenii russkoj medicinskoj leksiki. *Ulyanovsk State University Journal*.
3. Belyaeva, O.F. (2018). Teoriya i praktika razvitiya svyaznoj rechi mladshih shkolnikov s ispol'zovaniem metodov mnemotekhniki. *Mir Nauki, Kul'tury, Obrazovaniya*, 3(70), 42–46.
4. Zayniddinova, F. (2020). Boshlang'ich sinf o'quvchilarida vizual metodlardan foydalanish. *Pedagogika va Psixologiya Jurnali*, 5(2), 23–29.

